

وضعیت نامعلوم اقتصادی افغانستان پس از سلطه طالبان «معادن»، کورسوی امید در آینده‌ای مبهم

با قرار گرفتن کنترل افغانستان در دست طالبان پرسش‌های بسیاری درباره شرایط اقتصادی و همچنین کاری در این کشور مطرح می‌شود؛ مانند اینکه طالبان چه ساز و کاری را برای بازار کار در این کشور مدنظر دارد و با تغییر ساختار سیاسی در افغانستان چه آینده‌ای در انتظار نیروهای کار در این کشور خواهد بود؟

گزارش

فرشاد گلزاری

روزنامه نگار

از یاد نباید برد که وضعیت در افغانستان بسیار متزلزل و آیسستن تغییرات بسیاری است و بنابراین با قاطعیت نمی‌توان تحلیلی از وضعیت اشتغال در این کشور را ارائه کرد. با این همه، می‌توان با در نظر گرفتن برخی مؤلفه‌ها و پیش‌بینی‌ها کوشید تا درنمایی کمابیش منطقی از آینده ترسیم کرد.

آینده مبهم

بانک جهانی در ارزیابی چندماه پیش خوداقتصاد افغانستان را «شکندنه» و «هتکی بر کمک‌ها» توصیف کرده بود. حالا با آینده مبهم کمک‌های مالی خارجی بعد از تسلط طالبان، چشم‌انداز اقتصادی افغانستان حتی شکنده‌تر از قبل به نظر می‌رسد. از یاد نباید برد که افغانستان دارای ذخایر معدنی فراوانی است، اما وضعیت سیاسی در این کشور مانعی برای اکتشاف این معادن بوده است. بر اساس آمارهای بانک جهانی در سال ۲۰۱۹ میلادی، کمک‌های خارجی برای توسعه این کشور معادل ۲۲ درصد درآمد خالص ملی افغانستان بوده که بسیار نزدیک به تولید ناخالص داخلی این کشور است، اما ارقام آن یکسان نیست. این رقم بسیار بالایی است، اما در مقایسه با ۱۰ سال پیش که بر اساس داده‌های بانک جهانی این کمک‌ها ۴۹ درصد

درآمد خالص ملی افغانستان را شامل می‌شد، بسیار کاهش یافته است. حال با تغییر صحنه سیاسی این کشور، آینده این کمک‌ها هم در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. این در حالی است که وزیر خارجه آلمان هفته پیش اعلام کرد که اگر طالبان در این کشور قدرت را در دست بگیرد «حتی یک سنت دیگر (به این کشور) کمک نخواهیم کرد». سایر کمک‌کنندگان بین‌المللی هم اوضاع افغانستان را به دقت زیر ذره‌بین دارند. این امر می‌تواند وضعیت اقتصادی و در نتیجه اشتغال در افغانستان را با مشکل مواجه کند. داده‌های سازمان ملل نشان می‌دهد که در دو سال اخیر هیچ سرمایه‌گذاری خارجی بعد از افغانستان انجام نشده و مجموع تعداد سرمایه‌گذاری‌های خارجی در این کشور از سال ۲۰۱۴ میلادی تا به امروز فقط پنج مورد بوده است. با مقایسه بعضی کشورهای جنوب آسیا که حتی جمعیتی کمتر از افغانستان دارند می‌توان به بی‌رقی بودن این فعالیت‌ها در افغانستان پی برد. تعداد موارد این نوع سرمایه‌گذاری‌ها در نپال ۱۰ برابر و سریلانکا بیش از ۵۰ برابر افغانستان در دوره مشابه بوده است.

سرمایه گذاری خارجی

بانک جهانی بخش خصوصی افغانستان را «ضعیف»

توصیف کرده است، اشتغال در این کشور عموماً بر کشاورزی بازده پایین متمرکز است و ۶۰ درصد خانوارها بخشی از درآمد خود را از زراعت تأمین می‌کنند. با توجه به نگاه منفی بسیاری از کشورهای غربی به سلطه طالبان بر افغانستان، انتظار می‌توان داشت که پیشبرد بخش خصوصی در افغانستان و افزایش اشتغالزایی حتی از وضعیت فعلی هم بدتر شود. البته نقش مؤلفه‌های ژئوپولتیکی را در این میان نباید از بین برد. چین نظر مثبت خود را نسبت به افغانستان تحت زمامداری طالبان نشان داده و چه‌بسا بتوان انتظار داشت که با ورود پکن به بخش سرمایه‌گذاری، پروژه‌های متعددی در این کشور آغاز شده تا از این منظر بتواند به اقتصاد کمک بیشتری بکند. مؤلفه مهمی که در این میان مطرح است، معادن غنی در افغانستان است. سخنگوی طالبان پیشتر اعلام کرده که با توجه به نبود زیر ساخت در این کشور، امکان برداشت مستقیم از این معادن پایین بوده و این بدان معناست که کشورهای خارجی می‌توانند برای سرمایه‌گذاری در این زمینه با پیش بگذارند. برخی کارشناسان معتقدند که در سال‌های اخیر با توجه به تمرکز دولت‌ها بر انرژی‌های تجدیدپذیر و پروسه گذار انرژی، ارزش معادن افغانستان افزایش یافته است؛ چراکه برخی مواد معدنی این کشور در

روند گذار انرژی نقش مهمی ایفا خواهند کرد. دولت چین در صدد است تا میزان انتشار کربن خود را تا سال ۲۰۶۰ به صفر برساند؛ هدف بلندپروازانه‌ای که در صورت دستیابی به آن، گام مهمی در کنترل و مدیریت تغییرات آب‌وهوایی خواهد بود. افزایش ظرفیت باتری‌ها در این هدف چین نقش مهمی ایفا خواهد کرد و معادن افغانستان می‌تواند مورد توجه دولتمردان چین قرار گیرد. باید خاطر نشان کرد که در دهه گذشته شرکت‌های چینی، چند مناقصه برای بهره‌برداری از برخی معادن افغانستان را برنده شدند، اما با توجه به تداوم ناامنی هانتوانستند طرح‌های خود را عملیاتی کنند، به عنوان مثال، گروه متالورژی چین از سال ۲۰۰۷ حق بهره‌برداری از یکی از بزرگترین ذخایر مس افغانستان را در اختیار دارد، اما در این سال هانتوانستند آنگونه که انتظار می‌رفت از این معادن برداشت کنند. این در حالی است که در موقعیت نامعلوم کنونی، بر اساس داده‌های بانک توسعه آسیایی، بیش از ۴۷ درصد از جمعیت افغانستان در حال حاضر زیر خط فقر زندگی می‌کنند و ۳۴/۳ دهم درصد از افرادی که دارای شغل هستند با درآمد کمتر از یک دلار و ۹۰ سنت در روز زندگی می‌کنند. این البته می‌تواند فرضیتی بادآورده برای سرمایه‌گذاران خارجی باشد که عموماً به دنبال نیروهای کار از اقلیمت هستند.

سازمان‌های بین‌المللی کار اعتراف کردند

کرونا تعداد کودکان کار را افزایش داد

فعالان حقوق کودکان در سراسر جهان برای متوقف کردن پدیده کودکان کار تلاش کرده‌اند. این روزها، ویروس مرگبار کرونا زندگی کودکان کار را تحت تأثیر قرار داده و آنها را با چالش‌هایی روبه‌رو کرده است. تأثیر ویروس کرونا بر زندگی کودکان کار به یکی از دغدغه‌های اصلی حامیان کودکان تبدیل شده است.

گزارش

زمان حذف کار کودکان

باید باور کرد که وضعیت کودکان کار در سراسر جهان نگران‌کننده است. در دو دهه گذشته، کشورهای جهان، پیشرفت‌های فراوانی را تجربه کرده‌اند. سال ۲۰۰۰، تعداد کودکان کار سراسر جهان، حدود ۲۴۶ میلیون نفر ارزیابی شد. سال ۲۰۱۶، تعداد آنها به طور چشمگیری کاهش یافت و به عدد ۱۵۲ میلیون نفر رسید. اگرچه تعداد کودکان کار به طور چشمگیری کاهش یافته است اما وضعیت آنها همچنان نگران‌کننده است. در حال حاضر، شیوع کرونا در جهان عاملی برای توقف پیشرفت و یا حرکت معکوس کشورهای جهان است. گروهی از کودکان جهان با خطرات گوناگونی روبه‌رو هستند. در این لحظه بحرانی، ما باید برای دستیابی به هدف توسعه پایدار بیش از گذشته تلاش کنیم و پدیده کودکان کار را تا پنج سال آینده از بین ببریم. سازمان‌های بین‌المللی، سال ۲۰۲۱ را زمان رسیدگی به حذف کار کودک معرفی کردند. به گفته فعالان حقوق کودک، ثروتمندترین کشورهای جهان باید در جهت تأسیس یک صندوق بین‌المللی گام بردارند تا منابع مالی این هدف را تأمین کنند. کنفرانس بین‌المللی تأمین مالی توسعه در سپتامبر سال جاری برگزار خواهد شد که فرصت مناسبی برای اعلام تأسیس صندوق حمایت جهانی از کودکان کار است. آرژانتین، فرانسه و اتحادیه اروپا از اعضای گروه

بیست (گروهی متشکل از وزرای اقتصاد و مسئولان بانک‌های مرکزی بیست اقتصاد برتر جهان) از تشکیل این صندوق حمایت کرده‌اند، سایر اعضا نیز نباید فرصت حمایت از یک موضوع اساسی را از دست بدهند. تصمیم بر این بود تا در پرتو اهداف جهانی، پدیده کار کودک تا سال ۲۰۲۵ برای همیشه از بین برود اما دنیا چشم‌اش را بر روی این تصمیم می‌بندد و این هدف را تمسخرآمیز قلمداد می‌کند. افزایش غم‌انگیز تعداد کودکان کار در دوره‌ای رخ داده که ثروت جهانی حدود ۱۰ تریلیون دلار رشد کرده است. همه‌گیری کووید ۱۹ ثابت کرد، دنیای انسان‌ها، جهان نابرابری هاست. در زمانه‌ای که یک‌ه تازی کرونا را تجربه می‌کنیم، هر ۱۷ ساعت یک‌بار، میلیاردهی جدید در جهان ظهور می‌کند. پیش‌بینی‌های به عمل آمده نشان می‌دهد، حدود ۲۰۰ میلیون بزرگسال تا پایان سال ۲۰۲۲ شغل خود را از دست خواهند داد؛ همچنین سازمان بین‌المللی کار هشدار داده تا آن برهه زمانی حدود ۸ میلیون و ۹۰۰ هزار کودک دیگر وارد بازار کار خواهند شد. آنچه که مسلم است، پدیده کار کودک با توجه به بحران کنونی افزایش خواهد یافت.

کرونا و مشکلات کودکان کار

در اواخر سال گذشته میلادی، سازمان بین‌المللی کار از شرایط حاکم بر کشورها به دلیل شیوع ویروس

کرونا ابراز نگرانی کرد. این نهاد بین‌المللی ارزیابی کرده است که شیوع کرونا نه تنها زندگی کارگران را تحت تأثیر قرار داده بلکه می‌تواند دو دهه تلاش حامیان حقوق کودکان کار را نقش برآب کند. این نهاد بین‌المللی در گزارشی اعلام کرد: «یکی از اهداف میان‌مدت سازمان بین‌المللی کار، ریشه‌کن کردن کار کودک در تمام حوزه‌های اشتغال غیررسمی است اما کرونا را عاملی برای تهدید اهداف خود می‌داند.» بر اساس ادعاهای مطرح شده از سوی حامیان حقوق کودک، ساعات کاری کودکان کار در دوران کرونا افزایش یافته است. همه‌گیری همچنین اقتصاد خانواده‌های کم‌برخوردار را تحت تأثیر قرار داده و این خانواده‌ها به دلیل مشکل در تأمین معاش خود، کودکان را به کار وامی‌دارند. حفاظت از کودکان کار در بحران فعلی و ایجاد بهبودهای پایدار در وضعیت آنها، تحت تأثیر تصمیمات مقامات سیاسی کشور هاست. به همین دلیل، انتخاب‌های سیاسی در بحران کنونی از اهمیت فراوانی برخوردار است. بر خورداری از حق آموزش رایگان برای گروه‌های حامی حقوق کودکان و کار مناسب والدین از عناصر کلیدی در مبارزه با پدیده کودکان کار است. این عناصر سبب تسریع پیشرفت و انعطاف‌پذیری بیشتر در برابر بحران‌ها می‌شوند. اگر چه وضعیت کودکان کار در تمامی دنیا مساعد نیست اما برخی شرایط بدتری را تجربه می‌کنند. ماهیت کار برخی از کودکان کار، سخت و زیان‌آور است و مشکلات جسمی و روحی برای آنها به همراه دارد. متأسفانه گاه کودکان در آموری مثل حمل مواد مخدر، پورنوگرافی، کارهای غیرقانونی به کار گمارده می‌شوند. این کارها، بدترین اشکال کار کودکان هستند.

راهکار چیست؟

چگونه می‌توانیم این رنج را یک‌بار برای همیشه پایان

خبر

گردشگران به پاریس برنگشته‌اند

در تابستان امسال گردشگران کمی در خیابان‌های پاریس دیده می‌شوند؛ این موضوع امیدواری برای احیای گردشگری این مقصد گردشگری مشهور را که سال گذشته بر اثر کرونا کم‌بازدید شده بود کمرنگ کرده است.

پاریس در فاصله بین ژوئن و اوت، حدود ۳۶ تا ۴,۷ میلیون بازدیدکننده داشته؛ این در حالی است که این رقم در سال ۲۰۱۹ یعنی پیش از همه‌گیری ویروس کرونا و مختل شدن سفرهای بین‌المللی ۱۰ میلیون نفر گزارش شده بود. سال گذشته نیز فقط ۲,۶ میلیون نفر از پاریس بازدید کردند.

فرانسه مقررات سفری را پیش از آغاز فصل تابستان تسهیل کرد و کشورها را در سه گروه قرمز، نارنجی و سبز دسته‌بندی کرد تا به این ترتیب لزوم ارائه نتیجه آزمایش کرونا، ارائه دلیل موجه برای سفر و با لزوم قرنطینه شدن مسافران مشخص شود.

موزه‌ها و سایر اماکن فرهنگی نیز پس از مدت‌ها تعطیلی بازگشایی شدند، البته بازدیدکنندگان برای حضور در این اماکن باید «گذرنامه سلامت» را که گواهی واکسینه شدن یا منفی بودن نتیجه آزمایش کرونا است ارائه دهند.

در حالی که مدیر یکی از شرکت‌های مسافرتی معتقد است وضعیت هتل‌ها در پاریس نسبت به هر نقطه دیگری از فرانسه نگران‌کننده‌تر است، مدیر یک شرکت ارائه‌دهنده خدمات بازدید از شهر به همراه خودروهای کلاسیک فرانسوی می‌گوید تابستان امسال فقط ۱۲۰ مشتری داشته؛ این در حالی است که در سال ۲۰۱۹ این رقم ۳۶۰ نفر بوده است؛ چراکه بیشتر مراجعه‌کنندگان این شرکت را آمریکایی‌ها و استرالیایی‌ها تشکیل می‌دهند. در این بین راهنماهای تور هم به دلیل نبود گردشگران با مشکلاتی مواجه شده‌اند، چراکه فعالیت آن‌ها در منطقه «ایسل دو فرانس» تا بیش از ۸۰ درصد کاهش داشته است. برج ایفل هم که در اواسط ژوئیه پس از ۹ ماه تعطیلی ناشی از همه‌گیری کرونا بازگشایی شد، روزانه فقط ۱۳ هزار بازدیدکننده دارد؛ این در حالی است که شمار بازدیدکنندگان در شرایط عادی به دو برابر این رقم می‌رسید. حدود ۵۰ درصد از بازدیدکنندگان این مکان را در حال حاضر فرانسوی‌ها تشکیل می‌دهند؛ این در حالی است که در گذشته سهم فرانسوی‌ها ۲۰ درصد بود.

اجباری شدن واکسن

برای معلمان نیویورکی

مقامات بهداشتی شهر نیویورک هم‌زمان با تشدید تلاش‌ها برای جلوگیری از گسترش سویه دلتا دستورالعملی صادر کردند که بر اساس آن تزریق واکسن کرونا برای همه کارکنان مدارس دولتی از جمله معلمان و مدیران اجباری می‌شود. شهردار نیویورک گفت: «هر یک از کارکنان بخش آموزش و پرورش باید حداقل یک دوز واکسن کرونا و ویروس را تا ۲۷ سپتامبر (پنجم مهرماه) دریافت کنند و به این ترتیب دیگر نیازی به انجام آزمایش هفتگی کرونا نیست.» شهر نیویورک دارای بزرگ‌ترین سیستم مدارس دولتی در آمریکاست که جمعیت حدود ۱,۱ میلیون دانش‌آموز در هزار و ۸۰۰ مدرسه آن مشغول به تحصیل هستند. این دستورالعمل تقریباً ۱۵۰ هزار کارمند را شامل می‌شود. گفتنی است تاکنون تنها ۶۳ درصد از کارکنان آموزش و پرورش واکسینه شده‌اند.